

ชื่อผลงานทางวิชาการ	รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
ชื่อผู้เสนอผลงาน	นางเรณู นันททิพรัักษ์
สถานศึกษา	โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
ปีที่จัดทำผลงาน	2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม 2) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกจากครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี 2) มีปัญหาและความต้องการที่อยากพัฒนาตนเองในเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) สมัครใจเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม จำนวน 60 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นนักเรียนแกนนำสมัครใจ และ 2) ต้องการเข้าร่วมพัฒนาตนเองในเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม จำนวน 12 ห้อง ห้องละ 5 คนรวม 60 คน โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 3 การนิเทศติดตามครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ฉบับ คือ 1) แบบหาประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคมโดยผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบประเมินความสามารถการ

จัดการเรียนรู้แบบโครงงานสำหรับครูผู้สอน 3) แบบประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล 5) ปัจจัยสนับสนุน 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ หาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.400$, S.D. = 0.365) ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.371$, S.D. = 0.269) ด้านความสอดคล้อง ($\bar{X} = 4.171$, S.D. = 0.179) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.171$, S.D. = 0.314) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, 4.37, 4.17 และ 4.17 ตามลำดับ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

2.1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สื่อ นวัตกรรม หรือแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.637$, S.D. = 0.349) สารการเรียนรู้/เนื้อหา ($\bar{X} = 4.600$, S.D. = 0.394) สารสำคัญ ($\bar{X} = 4.567$, S.D. = 0.428) และกระตุ้น ส่งเสริม ให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.435$, S.D. = 0.395) ตามลำดับ

2.2 ผลการประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.659) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว, การบันทึกผลการปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.769) การจำแนก, คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.758) และการกำหนดทางเลือก ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.752) ตามลำดับ

3. ผลการสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการโรงเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.506) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก คือวัตถุประสงค์, การนำรูปแบบนี้ไปใช้ทำให้นักเรียนได้มีทักษะการคิดแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.552) และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.402) ตามลำดับ